

kažen raztegnil na dve osebi, ki sta bili obsojeni le na do-smrtno ječo. Javnost je radovedna, kaj bo ukrenilo v tem zamotanem slučaju ministrstvo pravde.

Družba kolesarskih tatov prijeta v Mariboru. Na velikonočno nedeljo je bil aretiran neki Alojzij Anderlič radi suma tatvine dvokolesa, katerega je ukradel stavbeniku Spindlerju na veliko soboto popoldne na Slovenskem trgu. Policia se niti s prva ni zavedala, kako dober lov je napravila. V torek in sredo je bil Anderlič zaslišan in izdal je še nadaljnje tatvine koles. Izdal je tudi imena dveh pomagačev, ki sta mu pomagala pri delu in nato sta bila aretirana Alojzij Ložnišek in Franjo Kmetič, ki je znan v mariborskih predmestjih kot »spravi indijski fakir«, zna si prebadati ustnice z iglami ter se ne straši niti pojesti živo žabo in krastačo. Priznali so sedem tatvin. Kolesa so kradli po celem mestu ter jih prodajali kar na ulici za ceno 100–300 Din. Imajo pa na vesti najbrže še več slišnih tatvin. Kolesarji bodo policiji hvaležni, da je spravila na varno tako nevarne uzmovice.

Pretep. Na velikonočno nedeljo je prišlo do spora med splavarji iz Dupleka in drugimi gosti iz Sv. Martina pri Vurbergu. Nek gost je pognal v nekega splavarja prazen vrček in izginil. Kmalu nato je stopil v gostilno trgovca Pajman, ki je baje podoben dotičnemu, ki je pognal vrček. Kakih pet vinjenih splavarjev se ga je lotilo in ga nevarno obdelalo z noži. Prepeljali so ga v bolnico, kjer mu bodo rešili življenje. Izgubil bo levo oko. Napadalcu so večinoma taki, ki so imeli že opravka s sodnijo. Zato je upati, da jih bodo kmalu imeli.

Poziv g. F. Arzenšku, pravilno Oto Arzenšku – Šmarje pri Jelšah. Vaše pismo nas ni moglo prepričati, da bi zadeva bila že urejena, posebno, kar smo dobili znova pritožbe, da zahtevate poleg vseh stroškov še delež po 500 Din. V svojem pismu se zagovarjate, da to zahteva tista tovarna v Mariboru. Ker te tovarne niste imenovali, smatramo to Vaše pojasnilo kot nezanesljivo. Pozivamo, Vas, da nam takoj javite natančen naslov tiste tovarne, sicer smatramo, da ste tudi to pismo poslali le, da nas zvodite, da bi prenehali z nadalnjim razpravljanjem o tem. A mi hočemo priti do popolnega razčiščenja.

Dva požara. V noči od petka na soboto je gorelo pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju v vasi Apače kar na dveh krajinah. Ob pol 10. uri zvečer je začelo goreti pri Matetžu Murko gospodarsko poslopje. Zgorelo je gospodarsko poslopje, hlevi in hiša, vse svinje in ena krava. Rešiti so mogli le golo življenje. — Drugi požar pa je bil v soboto zjutraj ob pol 3. uri pri posestniku Verčernic. Pogorelo je tudi vse, gospodarsko poslopje in hiša, tudi svinje. Vzrok požara je začasno še neznan, gotovo pa je zlobna roka vmes, ker sta posestnika prav nizko zavarovana.

Skrivnosten zdravnik. V Radmožancih in okolici v Prekmurju se je pojavil nek tujec, ki se je predstavljal kot zdravnik za vsako bolezen. Ker je obenem naglašal, da daje recepte za malenkostnih 10 Din in da predpisuje samo takša zdravila, ki jih lahko vsak sam doma naredi, a katera kljub temu gotovo pomagajo, se je našlo mnogo ljudi, ki so iskali pri njem pomoči. In on je pisal recepte zoper človeške in živalske bolezni. Po zatrdilu očividcev jih je napisal na dan do 150. Nazadnje se je seveda ugotovilo, da je čudodelni zdravnik navaden slepar, ki je hotel dobro zasluziti na račun lahkovernega ljudstva.

Splašeni konji. Na velikonočno nedeljo zvečer je stal Jožef Raščan iz Turnišča z vozom na belinskem kolodvoru. Ko je privozil na postajo večerni vlak, so se konji vsled hrupa in ostrega živila spašili in začeli divljati. Gospodar, ki je stal pred njimi, jih ni mogel zadržati. Nekaj časa so ga vlekli seboj, ko pa so se spustili v divji tek in ze videl, da jih ne bo mogle ustaviti, je izpustil vajeti in skočil na stran. Zalet je bil tako silen, da je vrgel Raščana v obcestni jarek, kjer je za nekaj časa obležal. Konji so zdaj vnaprej po cesti. Ujeli so jih še le v sosednji vasi. Večje nesreče ni bilo, le vajeti so se stregale in z voza je popadalo, kar je bilo na njem.

Clovek obrača, Bog obrne. Ta pregovor se je uresničil pri loteriji dij. zavoda »Martinišče«. Jeseni smo bili trdno prepričani, da bomo mogli tekom dolge zime spraviti v promet vsaj še polovico preostalih srečk. V tem slučaju bi se žrebanje vršilo dne 1. maja. Pa je prišlo vse drugače. Grozna metljavost v celi Slov. Krajini je uničila na tisoče goveje živine. In ker je tam živinoreja edini večji vir dohodkov, so ti skoro popolnoma prenehali. Sedaj je še prišla kuga na svinje in perutnino. Vse te nesreče po lanskim slabim letnim! Sreč imamo še zelo veliko. Ker so določeni

vali bodo poleg »Maribora« tudi pevski zbori: Konjice, Središče ob Dravi, Sv. Martin pri Vurbergu, Hoče-Slivnica. Skupne pesmi bo pelo preko 120 pevcev. Ta prireditev ima predvsem namen, da bi v obsegu mariborskega okrožja se znova začelo gojiti petje, da bomo zopet imeli znamenite zvore kot smo jih imeli svoj čas. Omenjena društva žrtvujejo veliko, ko so se odločila za to prireditev. Natančen program priobčimo prihodnjic. Do tedaj pa se že odločite: Dne 15. maja gremo v Maribor na 1. prireditev mariborskoga pevskoga okrožja!

Petletnica katoliškega izobraževalnega društva v Krčevini. Izobraževalno društvo v Krčevini proslavi na posebno slovenski način petletnico svojega obstanka 1. majnika, po sledetem spred. Zjutraj ob pol petih budnica. Ob treh popoldne govor pri kapelici g. Kolariča s petimi litanijskimi. Nato ogled do strehe se-zidane društvene dvorane s primernim nagovorom. K sklepu vratna veselica pri Lovskem domu. Vsa krščanska društva iz mesta Maribor in okolice se vladljivo vabijo k tej izredni slovensnosti. Meščani odidejo točno ob pol treh s Trga Svobode z godbo Katoliške omladine. — Odbor.

Katoliško prosvetno društvo pri Sv. Ani v Slov. goricah ponovlja v nedeljo, dne 1. maja zgodovinsko šest dejansko igro s petjem: »Roza Jelodrska«. Začetek ob 3. uri popoldne. Vsi prijetljivi iskreno vabljeni.

Svetinje. Katoliško prosvetno izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 1. maja na vrtu gospoda Franca Veber, trgovca v Ivanjščincih igro »Mlinar in njegova hči«. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vse prijetljive mladine vladljivo vabimo. Bog živi!

Griže pri Celju. Pevsko društvo v Grižah uprizori v nedeljo, dne 1. maja 1927, ob 4. uri popoldne v dvorani ge. A. Piki v Grižah dve spevogri: Mlada Breda v dveh dejanjih in Dva kmeta in kukavica (komičen prizor). Isto društvo ponovi obe igri na Polzeli, dne 8. maja 1927, ob isti uri v dvorani g. Cimpermana. Vse prijetljivi petja vabi k obilni udeležbi odboru.

dobitki zelo bogati in številni, bi se komaj ti krili če bi žrebanje bilo zdaj. Zato prosimo, da se za našo loterijo dela kar največja propaganda povsod. Iščite srečke v župnišču ali pa si jih naročajte pri ravnateljstvu »Martinšča« (Murska Sobota). Čez par mesecov bo potem žrebanje brez dvoma.

Za razvedrilo.

Ima rad angela varuha. Jožek je prišel k očetu in ga prosil, naj mu kupi živega psa. »Kaj ti bo,« je vprašal oče. Jožek pa je odgovoril: »Pes bi me ponoči čuval, da bi se mogel moj angel varuh vsaj enkrat pošteno naspati!«

Mlada kuharica je prišla v gospodinjsko šolo, pa še ničesar ni vedela. Kuhalo so mleko. In Mieka je imela nalogu, da naj dobro pazi, kdaj bi mleko prekipelo. In ko so se vrnile druge v kuhinjo, je smrdelo po prismojenem mleku, ki je še vedno prekipevalo. Razjarjena učiteljica je zavpila nad ubogo Mieko, ta pa se je opravičila: »Saj sem dobro pazila! Bila je ravno osem, ko je mleko prekipelo!«

Kako je kmet izvršil težko delo. Prepeljati je moral volka, kozo in zelje čez reko, vsako posebej, pa tako, da ni bila v nevarnosti koza pred volkom, ne zelje pred kozo. Najpreje je peljal preko kozo. Nato je šel nazaj in prepeljal volka, kozo pa zopet naložil ter peljal nazaj. Tu je zdaj kozu odložil in peljal zelje ter ga prepeljal, nazadnje pa je šel še po kozo.

Rešitev uganke: Žival, ki ima kosti zumaj, meso pa znotraj je — rak. — Tisti si preje nogo zlomi, ki pade z mize, kot pa oni, ki pade z zvonika, ker je preje na tleh.

Nova uganka iz Prlekije: 4 copotači, 4 cambelači, 2 žareča, 2 bodeča, pa 1 mūho-tep. — Kaj je to?

Kje imaš srce? Učitelj je vprašal v šoli, kje imamo srce? Janezek tega ni vedel, pa mu je položil roko na srce in rekel: »Kje pa čutiš udarce?« Janezek pa je pokazal z roko nazaj za hrbet in kar začel jokati, ker se je že bal udarcev. —

Moderen berač: Kmet je srečal zvečer v mestu berača in ker se mu je smilil, mu je hotel dati en dinar. Berač pa je odgovoril: »Pri miru me pusti! Oh, šest je bila že, »kasalšus«, jaz delam le osem ur!«

Gospodarstvo.

PONAREJENA VINA V NIEM. AVSTRIJI.

Znana vinska veletrgovina Franc Pezzi v Gradcu je tožena radi goljufije ponarejanja vina. 19. t. m. se je začela obravnavna proti imejitelju trgovine Francu Pezzi, ki bo trajala najmanje 5 dni. Soobtožen je tudi kletar Alois Kustatscher. Preiskava je dognala, da sta obtoženca iz manjvrewnih snovi (jabolčnik, šmarica itd.) znala sprehno narediti pijačo, slično vinu. Obtožnica temelji tudi na kontroli trgovskih knjig in bilanc. Knjigovodstvo se je gibalo v tem smislu, da se je hotelo velike nakupe mošta, sladkorja in kemikalij zakriti s fingiranimi nakupi inozemskeh vin. Tako je na primer Pezzi glasom svojih knjig izkazal l. 1923 sprejem 183.303 kg sladkorja od kolonialne importne družbe, dočim je ta družba izkazala v svojih knjigah 266.200 kg. Razliko je potem kril z uvoženim vinom, neke tvrdke Giuseppe Trevesani iz Trsta, koje ni. Čudno je tudi, da nobena banka ni nikdar sprejela nobenega nakažila za izravnave teh inozemskeh dobavljenih vin, niti fakturne kopije. Obtožnica navaja, da je na primer l. 1922 porabil 149 kg, 1923 111, 1924 pa 2444 kg klorovega amonija, razne velike množine amonijakove sole, glicerina, vinske in limonove kislino itd. Leta 1924 je porabil teh snovi 4928 kg, koje izdatke je izravnal z nakupom 24.321 litrov vina. Čudno je tudi, da so Pezzijeve knjige izkazvale glasom bilance 9.7 milijard kron dolgov pri Länderbanki, dočim bi moral po povišanju plačati za 8000 l – 9000 K. S tem je zaslužil 10 milijard. Leta 1923 je Pezzi zacaril 42.529 l inozemskega vina, dočim je v knjigah zabeležil 592.576 l.

Leta 1923 je Pezzi izkazal 520.271.536 kron čistega dobička radi tega, ker je naprtil upnikom 9.699.255.984 K dolga, koji dolg je tudi fingiran. V resnici pa je bil to tudi njegov čisti dobiček.

Pezzi se zagovarja s tem, da je študiral, kako bi se iz zabele dalo narediti dobro vino in da je ob času povišane carine imel v kleti 8000 hl vina, za kojega je plačal 1800 K colnine, dočim bi moral po povišanju plačati za 8000 l – 9000 K. S tem je zaslužil 10 milijard.

Smarje pri Jelšah. Oprostite, gospod urednik, da se zopet oglašam v vašem cenj. listu. Nekaj tako veselega imam na srcu, da ne morem molčati, da moram razočeti vam na cenjenem bralcem »Slov. Gospodarja«. Smarsi Orel se je vzdržal, si otrese kriha. Poletel je k solncu ves nov in mlad. Vstal je prejzen močnejši in silnejši kot kdaj prej. Povprašali boste, kaj je vzrok, da je naš Orel razprostrl peruti z ognjenim nadušenjem z vriskajočim srcem. Vzrok tez razigrani prešernosti šmarskega Orla je, da je zopet za njega bil praznik, in to je vrnitev bivših članovovojakov pod njegovo okrilje. Močan in mladostno čil z veselim upanjem v srcu gleda danes Smarsi Orel v lepo bodočnost. — Orli Smarčani, naša je mladost, da naša je tudi bodočnost. Porabimo svoje čile mlade sile v našo korist in v dobrobit naše drage domovine. Na potu našega življenja naj nam bo vzor Kristus, pred kujim ponižno klone Orel svojo ponosno glavo. Ako bomo hodili po poti, katero so nam začrtili naši voditelji, nam ne bo žal. — Fantje, mi smo ptiči solnca, zatorje sovražimo temo in laž. Mi ljubimo čistne, jasne ideale. Naše srce pa naj bo dovezetno samo za lepe, blage misli. Mi fantje ne ljubimo, nismo prijatelji posvetnega veselja, praznili šal in neumnih dovitipov. Naša pot pelje po beli cesti poštenega veselja, za solčnimi cilji naše najlepše mladinske organizacije, Orla. Ne strašimo se groženj nasprotnikov, ki omalovažujejo naše delo in prerokejo naš konec. S korajšo na delo, ti mладa, močna šmarska orlovska četa. Pokažimo nasprotniku našo moč in vztrajnost. Bratje, zmaga mora biti naša. Zavirkajmo in zakličimo na glas, da nas bo čula Slovenija, nasprotniki in prijatelji. Smarsi Orel v svoji mladostni moči gre na delo, na najnesebičnejše delo za boljšo bodočnost slovenskega naroda in mladine. Opozoriti pa moram, da je takaj duša temu gibanju č. g. kapelan Strmšek, za katerega klicem: Bog živi! Kaj bo Smarčan iz tujine rekel na ta dopis. Sem radoveden. Moram skončati, ker gospod urednik že išče skarje, da prikraja moje dolgo besediščenje. Morebiti se ga bo pa usmilil. Počakajmo. Bomo videli!

Ker je ta proces velezanimiv za naše vinogradnike in vinsko trgovino, bomo o njem še poročali.

Plačujmo redno davke! Marsikdo je že prišel k meni, ta ali oni s pozdravom od davkarjev v obliki položnico. Pritoževal se je, češ, plačal sem osebno vse predpisane davke, sedaj pa zopet terjatev. Kaj naj storim? Pri pregledu pa sem navadno videl, da je ta pozdrav posledica nerdenega plačevanja in iz tega nastalih stroškov. — Marsikdo ob prejemu položnice odlaša, češ, grem v kratkem osebno ter plačam s knjižico pri davkarji. Toda pričike ni tako kmalu, delo, vreme zadržuje in že je prekoračen rok, stroški in obresti so že tukaj. Čez par dni, teden, dva, plača sicer vsoto, ne pa tudi stroškov in zamudnih obresti. To se ponovi parkrat in kocem leta je že čedna vsotica. Znani so mi slučaji, da je ta vsotica narastla v enem letu nad 500 Din. Mnogo se govori danes proti davkom in to je že postal nekako moderno. Težki so res državni davki, pa še težji so mnogokrat oni, katere si nalagamo sami vsled naše malomarnosti. S prvim majem zapade večina davkov v plačilo za drugo polletje. Torej ne odlašati.

Dva zgodnjega roja. Posestnik in čebelar Matija Hajšek od Sv. Ane v župniji Makole pri Poljčanah nam naznana, da je dobil 22. aprila dva močna — prva čebelna roja.

Mariborski trg dne 23. aprila 1927. Ta dan je bilo 23 slanjarjev, ki so pripeljali 50 komadov zaklanih svinj na trg ter so prodajali meso v slanino po 10 do 25 Din za kg na drobno, ozir. po 15 do 19 Din za kg na debelo. Domači mesarji so prodajali govedine po 8 do 15, teletino 12.50 do 18, svinjino 15 do 22, jagnjetino pa po 10 do 15 Din kg. Perutnine je bilo okoli 500 komadov. Cene so bile še vedno takoj visoke kakor pretekli teden. Domači zajci so stali 10 do 25, kožički (26 komadov) pa 50 do 125 Din, jagnjetna (3 komade) 100 do 125 Din komad. Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice, sadike, Krompirja je bilo 50 vozov in se je prodajal po 1.50 do 2 Din kg, glavnata solata 10 do 14, grah v strožcu 12 Din, kislo zelje 3 do 4, kisla repa 2, čebula 5 do 6, česen 12 do 16 Din kg, karfiol 5 do 12 Din komad, med 30 do 35 Din kg, maslo surovo 46, kuhan 48, čajno 60 do 65 Din, mleko 3 do 3.50, smetana 12 do 16, oljčno olje 28 do 36, bučno olje 15 do 18 Din liter, jajca 1 do 1.25 Din komad. Sadike: jabolka 5 do 14 Din, datelji 24 do 36 Din kg. Cvetlice 2 do 7 Din, z konci vred 15 do 35 Din komad. Sadike raznih vrst 12.50 do 25 Din komad. — Lesene in lončene roba 1 do 100 Din, lesene grable 6 do 8, lesena kočija 250 Din. — Sena in slama na mariborskem trgu. V sredo, dne 20. aprila je bilo 8 vozov sena in 4 vozove slame, v soboto, 23. aprila pa 22 vozov sena in 7 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 75 do 90, slami 35 do 45 Din; slama se je prodajala tudi po 1.50 do 2 Din za škop. — Ribji trg v Mariboru. V petek, 22. aprila so bili živi karpi in ščuke na trgu, ki so se prodajali po 18 Din, morske ribe pa po 20 do 25 Din kg.